

MOTTATT

24 SEPT 2010

POLITIET

POLITIDIREKTORATET

Det kongelige samferdselsdepartement
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
201008099

Vår referanse
2006/02446-18 008

Dato
20.09.2010

Høringsvar - endring i ekomloven § 6-2 og forskrift 2010

Vi viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev av 25. juni 2010 om ovennevnte, som er oversendt hit ved Justisdepartementets brev av 12. juli 2010.

Politidirektoratet har følgende merknader:

Definisjoner – Ekomloven § 1-5 nr 19 - 21

Definisjonene dekker identitetsfangig og jamming, men ikke peiling og fysisk lokalisering av kommunikasjonsanlegg. Peiling og fysisk lokalisering vil kunne være viktig for politiets innsatsberedskap og sikkerhetsforebyggende taktiske sikringstiltak for å håndtere ulike situasjoner.

Etter Politidirektoratets syn bør definisjonene utvides til å omfatte peiling og fysisk lokalisering slik at dette kan nyttes som sikkerhetsforebyggende virkemiddel uten at det må foreligge en nødsituasjon.

Ekomloven § 2-10, jf § 2-10 annet ledd

Ekomloven § 2-10 er viktig i et alminnelig samfunnssikkerhetsperspektiv. Ekomloven § 2-10 annet ledd om statlig dekning av reelle merkostnader for å sikre leveransesikkerhet, er imidlertid ikke særskilt knyttet til politiets eller nødetatens behov og innsatsberedskap. Vi forutsetter at kostnader utløst av pålegg fra "myndigheten" (Samferdselsdepartementet/ Post & teletilsynet) eller etter avtale med denne, og som staten skal dekke, ikke belastes politiet.

For øvrig pekes på at ordlyden i § 2-10 annet ledd, annet punktum, er uklar. Høringsnotatet gir heller ikke særlig veiledning for anvendelsen av bestemmelsen. Både kostnader tilbyder skal dekke og reelle merkostnader som staten skal dekke, forutsetter at "myndigheten" treffer enkeltvedtak eller inngår avtale med tilbyder. Avgjørelsen av hva som er "kostnader" og "reelle merkostnader" synes å by på utfordringer når avgrensningskriteriet er "Med merkostnad menes kostnad som vil falle bort uten pålegget, utover kostnaden ved en ren kommersiell tilpasning".

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12
Tlf: 23 36 41 00 Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Bankgiro: 7694.05.02388

Mobilregulerte soner - ekomloven § 6-2a og forskriften § 9-1a

Forslaget til § 6-2a, jf forslaget til forskriften § 9a-1, vurderes ikke tilstrekkelig til å dekke eventuelt behov for mobilregulerte soner som virkemiddel i forebyggende øyemed i tilfeller som ikke gir grunn til å iverksette etterforskning, men hvor hendelsens art krever forhåndsplanlagt sikkerhetsforebyggende beredskap og taktiske sikringstiltak fra politiet. Eksempelvis nevnes besøk av statsledere og internasjonale konferanser som utdelingen av Nobels fredspris til president Obama og ABCDE-konferansen, der politiet bl. a må sikre reiseruter, områder og objekter mv mot mulige ikke kjente anslag. Mobilregulerte soner som særskilt sikringstiltak i forebyggende taktisk innsats kan i liten grad baseres på PST's hjemler i politiloven. Nødrett som grunnlag for mobilregulerte soner forutsetter at det foreligger omstendigheter som gir grunn til å tro at et anslag er iverksatt eller nært forestående. Nødrett hjemler ikke generelt mobilregulerte soner som sikkerhetsforebyggende virkemiddel.

Ved ulike typer ulykker, katastrofer og krisehendelser kan det også være behov for å benytte mobilregulerte soner for å sikre politiets og andre aktørers håndtering av situasjonen i innsatsområdet for å ivareta liv og helse, samfunnsorden mv. Forslaget til § 6-2a synes ikke å dekke slike tilfeller relatert til situasjonshåndtering.

I Samferdselsdepartementets høringsnotat uttales på s. 36 at forslaget til § 6-2a fremmes for å gi et eksplisitt hjemmelsgrunnlag for opprettelse av mobilregulerte soner. Under henvisning til avsnittene ovenfor anbefales inntatt bestemmelse som eksplisitt tillater politiet å benytte mobilregulerte soner som sikkerhetsforebyggende virkemiddel i forbindelse med håndtering av ulykker, katastrofer og kriser, arrangement og andre risikoutsatte situasjoner. Adgangen til å benytte mobilregulerte soner for nevnte tilfeller bør ikke være avhengig av søknad til "myndigheten". Det bør være tilstrekkelig med tilsvarende varslingsordning som er inntatt i forslaget til § 6-2a, annet ledd, jf første ledd

Til forslaget i § 6-2a, tredje ledd, jf forskriften § 9a-1, tredje ledd, jf fjerde ledd, om søknad fra politiet om å opprette mobilregulerte soner under *øvelser*, forutsetter direktoratet at praksis for å innvilge søknadene ikke blir så streng at det hemmer politiets øvingsbehov. Herunder fremstår forslaget i forskriften § 9a-1, tredje ledd, om at tillatelse bare kan gis for øvingsområder på "egnet område", som for strengt. Under henvisning til uttalelser på s 37, annet avsnitt og s 59, femte avsnitt i høringsnotatet, finner Politidirektoratet grunn til å peke på at politiet må ha mulighet for å øve med mobilregulerte soner i by/tettbygde strøk. Samferdselsdepartementets uttalelse om at tettbefolkede områder vil være uegnet til slike øvingsformål kan direktoratet derfor ikke tiltre. Antall og varighet av øvelser med opprettelse av mobilregulerte soner vil være begrenset, herunder vil det være mulig å begrense tid og sted for mobilregulerte soner innenfor varighet og område for den enkelte øvelse. Ulempene dette fører med seg i et begrenset tidsrom må kunne aksepteres.

I § 6-2a, jf forskriften § 9a-1, er det foreslått at Forsvaret i forbindelse med øvelser må søke om opprettelse av mobilregulerte soner, og at tillatelser bare kan gis for Forsvarets permanente øvingsområder. Forsvaret har en del fellesøvelser med politiet, og direktoratet legger til grunn at politiets adgang til å søke om opprettelse av mobilregulerte soner for øvingsvirksomhet på egnet område kan få anvendelse i slike tilfeller. For Forsvarets egne øvelser for å trene Forsvarets bistand til politiet og som avvikles på annet sted enn Forsvarets faste øvingsområder, bør det etter direktoratets vurdering likevel åpnes for at Forsvaret selv kan søke å få tillatelse til å opprette mobilregulerte soner. En slik årlig øvelse der Forsvaret er ansvarlig arrangør og eier av øvelsen, er Øvelse Gemini. Øvelsen avvikles

på objekter/lokasjoner i et politidistrikt med deltakelse fra politiet, ikke på Forsvarets permanente øvingsområder.

Etter forslaget § 6-2a første ledd kan politiet uten å søke myndigheten på forhånd ta i bruk frekvenser som er tildelt andre dersom vilkårene i straffeprosessloven eller politiloven § 17d er oppfylt. I annet ledd oppstilles en varslingsplikt til myndigheten (Post- og teletilsynet). Det følger videre av andre ledd siste punktum at "Myndigheten avgjør i samråd med politiet om og i tilfelle når rettighetshaverne skal underrettes". Setningen forstås slik at politiet får en rett til å uttale seg før myndigheten avgjør om tilbyderen skal varsles. Politidirektoratet er av den oppfatning at hensynet til kriminalitetsbekjempelse her må veie tyngre enn hensynet til å varsle tilbyderne. Identifisering av kommunikasjonsanlegg er en metode som er regulert i straffeprosessloven og som ble innført for mer effektivt å kunne bekjempe alvorlig kriminalitet. I høringsnotatet fremkommer det at bakgrunnen for varslingsplikten er at ved anvendelse av mobilregulert sone vil tilbydere kunne få indikasjoner på at den elektroniske kommunikasjonstjenesten ikke fungerer som den burde, slik at de iverksetter feilrettingstiltak. Politidirektoratet vil til dette påpeke at kommunikasjonskontroll er en etterforskningsmetode som tilsier at politiet må benytte denne på en slik måte at det ikke blir avslørt at etterforskning pågår. En varslingsplikt bør derfor kun gjelde der politiet har grunn til å tro at det vil forekomme eller har forekommet forstyrrelser i nettet. Politidirektoratet fremhever at varslingsplikten bør kun gjelde til Post- og teletilsynet (jf myndigheten) uten at bestemmelsen hjemler videre varsling til tilbyderne. Varsling må heller ikke medføre at politiets kapasitet eller evne på området gjøres kjent. Ved innføring av en varslingsplikt til myndigheten i ekomloven, må det også samtidig foretas en endring i taushetspliktsreglene i straffeprosessloven § 216i og politiloven § 17f.

Med hilsen

Morten Nøjem Eriik
fjeng avdelingsdirektør

Saksbehandler:
Bente Storruste
Tlf: 23364223

Kopi til:
Det kongelige justis- og
politidepartement